Част 3. Уеб дизайн

3.1. Формат на състезанието в секция "Уеб дизайн"

Днес, в дигиталната ера, уеб сайтът е необходимост за всеки бизнес – голям или малък. Често липсата на присъствие в уеб пространството води до загуба на редица възможности за фирмите. Сайтът може да бъде използван за постигане на различни маркетингови стратегии, подпомагащи разрастването на бизнеса. Той може да бъде центърът на онлайн присъствието на дадена компания, като чрез него тя рекламира дейността си.

Състезанието по информатика в секция "Уеб дизайн" цели да провери възможностите за създаване на уеб сайт по предварително зададена тема. Уеб сайтът се разработва с избрана от участниците платформа: Wix, Google Sites или WordPress.com. Допуска се също създаване на собствен шаблон с HTML и CSS или използване на готов шаблон.

Сайтът трябва да съдържа поне 6 страници, една от които представя участника. По време на състезанието участниците получават допълнителни указания относно разположението на компонентите и съдържанието на страниците. Предвидени са 180 минути време за работа.

Заданието се оценява по следните критерии, като броят на точките за всеки от тях се обявява в деня на състезанието:

• елементите на потребителския интерфейс са разположени според указанията;

• цветова схема, съответстваща на темата;

- подходящи изображения според темата на сайта;
- подходящо лого;
- релевантно подбрани шрифтове;

• разширяване на функционалността на сайта (чрез плъгини или JavaScript код);

• творчески подход за реализация.

Класирането съответства на броя на точките, получени от изпълнението на критериите за оценка. При равен брой точки се взема предвид и времето (в минути), за което е реализиран сайтът.

Познати са няколко основни начина за разработване на уеб сайтове: чрез кодиране; чрез система за управление на съдържанието; чрез софтуерно приложение – редактор на сайтове. В тази глава се спираме подробно на първите два метода, като едни от най-разпространените в практиката.

3.2. Разработване на статичен уеб сайт

Разработването на статичен уеб сайт се осъществява чрез езика за маркиране HTML и каскадните набори от стилове (Cascading Style Sheets –CSS¹⁶). За разширяване на функционалността от страна на клиента може да се включи и програмен код на JavaScript. Страниците могат да се разработят с текстов редактор, като Notepad++, TextWrangler, Sublime Text и др.

Съдържанието на статичните уеб сайтове не се променя, то е фиксирано. Те имат някои особености: по-бързи са в сравнение с динамичните; не се свързват с бази данни; по-лесни са за настройка в сравнение с динамичните; сравнително бързо индексиране в търсещите машини спрямо динамичните уеб сайтове. Статичните сайтове имат и някои недостатъци: управлението и актуализацията на съдържанието отнемат значително повече време; не може да се показва динамично съдържание.

В това ръководство предлагаме подход за разработване на статичен уеб сайт, състоящ се от няколко лесни стъпки. За успешното прилагане на подхода участниците в състезанието трябва да са запознати с основите на HTML и CSS.

Първата стъпка е свързана с определяне на структурата на страниците (т. нар. *layout*). Това е част от проектирането на сайта, изразяващо се в създаване на основен шаблон, който да се приложи към всички страници. В общия случай страницата се разделя на секции, като всяка от тях има конкретно предназначение: заглавна част (header); основно меню (main menu или navigation bar); основно съдържание (main content) и допълнително съдържание (sidebar content); постоянна долна част (footer). Броят на секциите с допълнително съдържание варира според потребностите на сайта. При сайтове, които не представят голяма по обем информация, тя обикновено е една и е разположена вляво или вдясно от основното съдържание на страницата.

На фиг. 3.1 е показан базов шаблон с една секция за допълнително съдържание, разположена вдясно.

На втората стъпка от предлагания подход се определя основното меню на сайта или това са страниците, които следва да бъдат разработени. То има една и съща структура за всички страници и се включва във всяка една от тях. Стандартни страници за повечето сайтове са: начало (Home); за нас (About – информация за автора; описание на дейността на компанията или предназначението на продукта/услугата); предлагани продукти/услуги (ако сайтът е фирмен) или портфолио (ако сайтът е личен); контакти (Contacts – може да съдържа контактна форма, данни за обратна връзка, връзки към социални мрежи, адрес и др.). В допълнение могат да се включат страници с блог съдържание (публикации според темата на

¹⁶ Използват се т.нар. "правила", които дефинират как трябва да изглежда HTML и какво трябва да е поведението му в браузъра.

сайта), често задавани въпроси (FAQ – ако сайтът е фирмен), формуляр за поръчка на стоки или заявяване на услуги и др.

Заглавна част	
Основно меню	
Основно съдържание	Допълнително съдържание
Постоянна долна част	

Фиг. 3.1. Базов шаблон

На **третата стъпка** се определя съдържанието на останалите секции в шаблона на сайта. Освен основното меню други постоянни части на сайта са заглавната и постоянната долна част. В тях се разполага информация, която обикновено е една и съща за всички страници.

Съдържанието на постоянната горна част на сайта обикновено е лого на компанията, наименование на компанията и на страницата, фоново изображение. Понякога, с цел подобряване на потребителското преживяване, дизайнерите предпочитат да променят фоновото изображение. За спестяване на място (ако информацията в сайта е обемна) заглавната част може да се състои само от лого на компанията и основно меню.

В постоянната долна част обикновено се разполага информация за авторските права над сайта (Copyrights), връзки към социални мрежи, второстепенна навигация, а понякога данни за обратна връзка (адрес, телефонен номер, имейл) и карта с местоположението на компанията.

Секцията с основното съдържание на страниците е различна за всяка от тях. Може да се състои от текст и/или медийно съдържание (видео, аудио, изображения, документи). Според предназначението на страниците тя може да се визуализира в една, две или три колони, включително и под формата на таблици.

В зависимост от изискванията към сайта секцията с допълнителното съдържание може да е една и съща за всички страници, но може и да е променлива. В нея място могат да намерят: поле за търсене; връзки към социалните медии; списък на блог категориите; списък на последни публикации и коментари; сертификати; форма за абониране за публикациите на сайта; предстоящи събития; реклами и промоции; препоръчани продукти/ услуги и много др.

В обобщение – в ръководството се дават само насоки за възможното съдър-

жание на всяка от секциите, което в конкретика е строго зависимо от тематиката на сайта.

Четвъртата стъпка от подхода е кодиране на разработения на първата стъпка базов шаблон чрез HTML. За улеснение и спестяване на време може да се използва приложение от типа "генератор", ако шаблонът е твърде усложнен. Подобни инструменти например са www.layzilla.com и https://divtable.com/generator.

Добра практика е използването на характерните за HTML5 семантични тагове¹⁷, чрез които се описва предназначението на всяка от секциите в сайта. Така се подобрява индексирането му от търсещите машини.

Препоръчително е да се създаде структура от директории (папки), в които да се разделят файловете на сайта, а именно HTML кода от каскадните стилове, изображения, документи и т.н.

Чрез следния код се демонстрира предложеният на стъпка едно базов шаблон (фиг. 3.1):

```
<!DOCTYPE html>
   <html lang="bg">
     <head>
       <meta charset="utf-8" />
       <title>Примерна структура на сайт</title>
       <!-- Включване на файл със стилове -->
           <link href="css/styles.css" type="text/css"</pre>
rel="stylesheet" media="screen" />
    </head>
    <body>
      <div id="main">
      <!-- Header на страницата -->
      <header>
      <img src="images/logo.jpg" alt="logo" title="logo"
id="logo" />
        <h1>Заглавие на сайта</h1>
      </header>
      <!-- Основно меню -->
      <nav>
           <a
                       href="index.html" title="CV">
<strong>Haчaлo</strong></a>
                                       href="about.html"
             <a
title="Blog"<strong>За нас</strong></a>
```

¹⁷ Повече за семантичните тагове може да се прочете на HTML5 Semantic Elements, <https://www. w3schools.com/htmL/html5 semantic elements.asp> (22.07.2018).

```
<a href="products.html" title="Галерия">
<strong>Продукти</strong></a>
<a href="blog.html" title="Blog"><strong>Eлог</
strong></a>
<a href="contacts.html" title="Kонтакти"
><strong>Kонтакти</strong></a>
<div id="content">Основно съдържание на страница-
ta</div>
<div id="sidebar">Допълнително съдържание</div>
<footer>&copy; 2018 Наименование на собственик на
сайта</footer>
</body>
</html>
```

HTML шаблонът се копира толкова пъти, колкото страници има съответният сайт, като началната се запазва като index.html. Използвани са следните тагове:

• DOCTYPE – реално не е таг, а декларатор, който казва на уеб браузъра на коя версия на HTML е написана съответната страница;

• <html> – рамкира HTML страницата. Атрибут lang определя езика, на който е написана.

• <head> – съдържа набор от метаданни за документа – идентификационната информация за страницата.

• <title> – заглавието/наименованието на страницата. Появява се в търсачките и най-отгоре в браузъра.

• <body> – задава къде да се включи основното съдържание на страницата, което ще се показва в браузъра.

- <meta charset=""utf-8" /> дефинира кодирането на страницата.
- <header> дефинира хедър на документ или секция.
- <nav>- съдържа навигацията на сайта.
- - неномериран списък.
- – елементите от списъка.
- <a>- хипервръзка.
- <h1> дефинира заглавие от ниво 1 (могат да са до 6).
- *<div>* секция в страницата.
- <footer> долната постоянна част на сайта или на секцията.

Предвидено е стилизирането на страниците чрез включване на наименования на правила чрез атрибут id на таговете. Този тип правила могат да бъдат приложени еднократно в рамките на страницата и се използват още за създаване на обект в JavaScript функция.

Петата стъпка е свързана със стилизиране на шаблона на сайта чрез CSS. Отново за спестяване на време в процеса на разработване могат да се използват генератори на стилове – http://css3generator.com и http://enjoycss.com. За генериране на код на цветовете (RGB или шестнадесетичен) се използват инструментите Adobe Color CC (https://color.adobe.com/create/color-wheel/) или Paletton (http:// paletton.com/).

Добра практика е CSS кодът да се разполага в отделен файл, който да се включва в head частта на страниците като линк. По този начин промяната на дадено правило се отразява едновременно на всички места, на които е извикано.

CSS кодът на шаблона и коментарите за предназначението на съответните правила могат да се разгледат на сайта на състезанието: http://informatics.uevarna.bg/contest.html.

Шестата стъпка е насочена към разширяване на функционалността на страниците със скриптовия език JavaScript. По този начин се добавя интерактивност към сайта, която допринася за по-доброто потребителско преживяване. При статичните сайтове с JavaScript могат да се добавят галерии и външно съдържание от други сайтове – календари, видео и др.

Честа практика на дизайнерите за спестяване на време в процеса на разработка на сайтове е използването на готови шаблони, които след това се преработват според потребностите на проекта. Безплатни шаблони могат да бъдат изтеглени от https://templated.co.

В заключение можем да обобщим, че възможностите уеб сайтът да бъде по-функционален и естетически издържан, като се използват HTML и CSS, са безкрайни. В ръководството се предлагат само някои от най-фундаменталните концепции, които трябва да се спазват при разработване на статични сайтове.

3.3. Разработване на уеб сайт с платформа

Системите за управление на съдържанието (Content Management Systems – CMS) са софтуерни приложения за създаване и управление на дигитално съдържание. Тяхна разновидност са системите за управление на уеб съдържание (Web Content Management Systems – WCMS), представляващи набор от инструменти, които предоставят възможности за управление на съдържанието на уеб сайтове чрез създаването и поддържането им без да са необходими познания в областта на уеб програмирането.

WCMS имат някои основни характеристики:

• проектиране, създаване и поддържане на персонализирано уеб съдържание;

• автоматизиран процес на публикуване;

- поддържане на широк набор от шаблони;
- контролиран достъп до страниците;
- регулярно обновяване на платформите;
- разширяване на функционалността чрез плъгини и др.

Според статистически данни към месец април 2018 г.¹⁸ най-често използваните системи за управление на уеб съдържание са WordPress, Joomla и Drupal. И трите инструмента са безплатни, с отворен код, разработени на PHP, с много добра поддръжка от съответната общност. Други популярни платформи са Wix, Weebly и Google Sites, но те се характеризират с далеч по-скромни възможности в сравнение с другите три.

Тъй като към момента WordPress е най-широко използвана в световен мащаб (с повече от 60% пазарен дял), в това ръководство се предлагат насоки за разработване на уеб сайт именно с тази платформа.

WordPress може да се използва в два варианта – като cloud приложение (wordpress.com) или да се инсталира на собствен хостинг (изтегля се безплатно от wordpress.org). И в двата случая потребителите могат да използват основни функционалности на платформата, като създаване на страници и публикации, промяна на тема, извършване на общи настройки за публикуване и визуализиране на съдържанието. Cloud приложението, за разлика от пълната версия на WordPress, не предлага някои допълнителни възможности: достъп до изходния код; безплатно използване на потребителски теми и плъгини; разполагане на потребителски рекламни карета и др. Въпреки че WordPress.com е значително ограничена платформа, тя има и някои предимства: не се налага закупуването и поддържането на собствен хостинг; не е необходима инсталация, а само регистрация. Позовавайки се на тези предимства, в ръководството предлагаме няколко стъпки за създаването на уеб сайт чрез cloud версията на платформата.

Първата стъпка от разработването на уеб сайт с WordPress.com е регистрацията на адрес https://wordpress.com/start/about?ref=homepage. В началото се въвеждат общи данни за сайта (фиг. 3.2).

¹⁸ Ranking der 10 Content-Management-Systeme (CMS) weltweit nach Marktan-teil im April 2018, https://de.statista.com/statistik/daten/studie/320670/umfrage/marktanteile-der-content-management-systeme-cms-weltweit/ (21.07.2018).

What would yo	ou like to ue	name yo	ur site?			
What will your	site be a	bout?				
Web desig	n					
What's the pri	mary goa	l you hav	e for your	site?		
Share id photos	eas, expe	riences, up	odates, rev	views, storie	es, videos,	or
Promote	your bus	siness, skil	ls, organiz	ation, or ev	vents	
Offer ed	ucation, t	raining, o	r mentorin	ıg		
Sell proc	Jucts or o	ollect pay	ments			
Showcas	se your po	ortfolio				
How comforta	ble are yo	ou with cr	reating a v	vebsite?		
Начинаеш	1	2	3	4	5	Expe

Фиг. 3.2. Регистрация в WordPress.com – първа стъпка

След това се избира домейн (фиг. 3.3).

.design .com .net .org	.blog .club .co .life More Extensions 🗸
ncluded in paid plans Best Match ✓ Exact match	designue.online
 com" is the most common extension Select 	Select

Фиг. 3.3. Регистрация в WordPress.com – втора стъпка

После се избира планът – безплатен или платен. На четвърта стъпка от регистрацията се създава административният акаунт (фиг. 3.4), който трябва да се потвърди на посочения от потребителя имейл адрес.

Your email add	ress
Choose a usern	ame
webdesignu	Je
Choose a passw	vord
By creating an acc	ount via any of the options below, you agree to ou Terms of Service.
	Напред

Фиг. 3.4. Регистрация в WordPress.com – последна стъпка

Втора стъпка от създаването на уеб сайт с WordPress.com е персонализирането на визията на сайта – чрез избор на подходяща тема. За целта от менюто *Му Site -> Themes* се избира тема, като могат да се използват търсачката и опциите за допълнително филтриране на резултатите (фиг. 3.5).

🚯 Моят сайт 📑 Четене					🗄 Нова 💽 🛪
webdesignue webdesignue.wordpress.com O Free domain with a plan	TEKYЩA TEMA Twenty Fifteen			⊁ Настройки	Онформация
План	Access all our premiu Get advanced customizat	im themes with our Premium and ion, more storage space, and video sup	d Business plans! oport along with all your new themes.		>
 Статистика План Безплатен 	Are you a photog	grapher? An artist?	ase vour visual masternieces.	an String in the second statement	TT
Управление	See the theme			The second secon	1001
 Эне надез Дочилие Публикации Добавяне 	Q I'm creating a site for	a: portfolio, magazine, busin	ess, wedding, blog, or	Всички	Безплатен Premium
🖬 Файлове Добавяне	SEARCH BY				
🗣 Коментари	★ Feature	Layout		() Subject	D Style
Feedback Добавяне	WordPress.com themes (91)				🛆 Качване на тема

Фиг. 3.5. Търсене и избор на тема

Към всяка тема от резултатите има допълнителни опции, които се показват след натискане на бутона в долния десен ъгъл на иконата на темата (фиг. 3.6.): за преглед, включване, тестване и повече информация

за темата и нейната поддръжка.

Активната тема е видима в горната част на екрана от фиг. 3.5. Бутон Customize води до страницата с допълнителните опции за редактиране, чийто брой варира според темата (фиг. 3.7).

В общия случай могат да се редактират: идентичност на сайта (лого, заглавие, кратко описание, икона и постоянна долна част на сайта); фон (избор между цвят и изображение); шрифтове; потребителско меню и джаджи.

Фиг. 3.6. Опции на тема

Фиг. 3.7. Редактиране на тема

Третата стъпка е извършване на общи за целия сайт **настройки** от меню *My Site -> Settings* (фиг. 3.8). От основните настройки (*ma6 General*) могат да се зададат заглавие, кратко описание, икона, постоянна долна част, език на сайта. В допълнение може да се импортира и експортира съдържание, да се задава статус на сайта (публичен, частен, скрит), да се изтрива съдържанието на сайта или целият сайт.

От *ma6 Writing* се задават настройките, свързани с разполагане на съдържанието и най-вече – на публикациите. Дефинират се блог категориите и етикетите (tags). Определя се по колко публикации да се показват на страница и дали да се визуализира част или цялото им съдържание. Задава се формат за дата и време и др.

	Whiting Discussion in	anto.	
Site Profil	e		Save Settings
Site Icon	Site Title		
3	webdesignue		
6	Site Tagline		
Chang	ge In a few words, explain w	what this site is about.	
Site Addr	ess		
webde	signue.wordpress.com		+ Add a Custom Address
1110201000000			
Buy a <u>cust</u>	<u>om domain, map</u> a domain you alre	ady own, or <u>redirect</u> this sit	e.
Buy a <u>cust</u> Language	<u>om domain, map</u> a domain you alre	ady own, or <u>redirect</u> this sit	e
Buy a <u>cust</u> Language BG	<u>om domain, map</u> a domain you alre Български CHANGE	eady own, or <u>redirect</u> this sit	e
Buy a <u>cust</u> Language BG The site's p	<u>om domain, map</u> a domain you alre в Български CHANGE primary language. <u>You can also mod</u>	ady own, or <u>redirect</u> this sit	e. <u>e in your profile.</u>
Buy a <u>cust</u> Language BG The site's p Site Time	<u>om domain, map</u> a domain you alre в Български CHANGE orimary language. <u>You can also moo</u> zone	ady own, or <u>redirect</u> this sit	e. H <u>e in your profile.</u>

Фиг. 3.8. Настройки на сайта

В *таб Discussion* са включени настройки, управляващи коментарите към страници и публикации, а именно: дали се разрешават коментарите; ако са разрешени, то след колко дни да се изтриват, на колко нива могат да са отговорите, до колко страници да са коментарите и коя да се визуализира първо; дали администраторът на сайта да се известява по имейл при получаване на коментар и дали този коментар задължително да изисква модерация (преглед и одобряване). Модерирането на всички коментари се осъществява от меню *My Site -> Comments*.

Taó Traffic включва опциите за индексиране на сайта от търсещите машини и използването на услуги за проследяване на трафика към сайта, като Google Analytics. На четвърта стъпка се извършва създаването на страниците на уеб сайта от меню *My Site -> My Pages -> Add* (фиг. 3.9). За всяка страница могат да се задават: заглавие; съдържание (текстово и/или медийно); статус (публичен; само за администратори и редактори; защитен с парола) и график на публикуване; заглавно изображение (Featured Image); ред на публикуване и място в йерархията на страниците (на първо, второ или следващо ниво). Бутон Save се избира, ако страницата се запазва като чернова, а бутон Publish – при публикуване.

Фиг. 3.9. Редактиране на страница

От меню *My Site -> My Pages* се преглеждат вече създадените страници (фиг. 3.10). За всяка страница са предоставени допълнителни възможности за редактиране, преглед, извеждане на статистика, копиране и преместване в кошчето.

Published Drafts Scheduled Tra	shed Q
Blog Posts Front page is showing your latest posts. 	C
Ноте © преди 2 часа	
Contact © преди ден	EditView Page
	Gopy
	👕 Trash

Фиг. 3.10. Списък на страниците

За да се изтрие страница, първо трябва да се премести в кошчето (*maб Trashed*) и оттам да се премахне окончателно от сайта. От *ma6 Drafts* се преглеждат страниците, запазени като чернови (те не са публикувани). От *ma6 Scheduled* се извежда списък на страници, които ще се публикуват по определения при създаването им график.

Следващата **пета стъпка** от разработването на сайт с WordPress.com е свързана със създаването на публикации или това е **блог съдържанието** (фиг. 3.11). Това става от меню *My Site -> Blog Posts -> Add*.

Подобно на страниците за всяка публикация се задават: наименование; съдържание (текстово и/или медийно); статус и график на публикуване; заглавно изображение. В допълнение при блог съдържанието могат да се определят категории и етикети, които се използват за подобряване на организацията и на тематичното им търсене.

Списъкът с всички публикации е видим от меню *My Site -> Blog Posts*. Аналогично на страниците всяка публикация разполага с допълнителни възможности за: редактиране; преглед; извеждане на статистика; копиране и преместване в кошчето. В допълнение за блог съдържанието могат да се преглеждат коментарите и да се споделя в социални мрежи.

Фиг. 3.11. Редактиране на публикация

На последна **шеста стъпка** от предлагания подход се извършва **разширява**не на функционалността на сайта чрез плъгини. Това се осъществява от меню *My Site -> Plugins* (фиг. 3.12).

Фиг. 3.12. Добавяне на плъгини

При първоначално зареждане на страницата се показва списък на популярни плъгини, разделен в категории, но може да се използва търсачката, за да се потърси разширение по име. За да се инсталира плъгин, трябва да се премине към някой от бизнес плановете на WordPress.com. В безплатната версия това не е възможно.

Други допълнителни възможности за настройка на сайта са управление на медийното съдържание (меню *My Site -> Media*), потребителите (меню *My Site -> People*), домейна (меню *My Site -> Domains*) и споделянето (меню *My Site -> Sharing*). Медийното съдържание представлява добавените в страници и публикации изображения, документи, видео и аудио файлове. След като се маркира, всеки един от тези компоненти може да се редактира или изтрива, а бутон Add New отваря прозорец за добавяне на ново медийно съдържание. В безплатната версия потребителите разполагат с 3GB пространство за съхранение на файлове.

За да се добави нов потребител, трябва да се изпрати покана по имейл или към акаунта му в WordPress.com (фиг. 3.13). Потребителите могат да са администратор, редактор, автор, сътрудник и последовател. Различните роли дават различен достъп до съдържанието на сайта.

← Back	Invite People
Jsernames or Emails	
my_name@example.com X	
Vant to invite new users to your s heir email addresses or WordPres tole	ite? The more the merrier! Invite as many as you want, up to 10 at a time, by addin .com usernames.
Follower 🗸	1
Administrator	1
Editor	
Author	
Contributor	
Follower	
500 characters remaining	
Optional) You can enter a custom	message of up to 500 characters that will be included in the invitation to the user(s
	Send Invitation

Фиг. 3.13. Добавяне на потребители

Използваните домейн имена за конкретния сайт се визуализират под формата на списък, а ново име може да се добави от *My Site - > Domains -> Add*. От

менюто за управление на домейни може да се обнови планът на сайта, като например се премине към по-висок.

Сайтът може да бъде споделян в социални мрежи, което се осъществява след свързване със съответните акаунти (фиг. 3.14).

Фиг. 3.14. Свързване на сайта със социални мрежи

В заключение към тази точка можем да обобщим, че WordPress.com е платформа с добри възможности за създаване на персонален сайт, личен блог или презентационен сайт на фирма. Характеризира се с лекота на употреба и бързо усвояване от нови потребители. Ако изискванията към уеб съдържанието са по-високи, като например създаване на електронен магазин, управление на множество потребители, използване на собствени тема и плъгини, то е резонно да се инсталира на собствен хостинг пълната версия на тази WCMS, налична на wordpress.org.

3.4. Задания за подготовка

3.4.1. Задание от състезанието през 2018 г.

Необходимо е да се създаде уеб сайт на магазин за спортни стоки с готов шаблон, с избрана от участника платформа (Wix, Google Sites или WordPress.com) или да се разработят HTML страници, стилизирани със CSS. Менюто на първо ниво трябва да съдържа опции: Начало, Мъже, Жени, Деца, Контакти, За участника.

Трябва да е предвидено място за:

- лого и наименование на магазина;
- кошница за пазаруване;
- търсачка;
- бутони за смяна на езика;
- линкове към социални мрежи;
- линк към входна форма;
- контакти и контактна форма;
- карта с местоположението на магазина;
- промоции, разделени в три категории мъже, жени, деца.

Необходимо е да се покажат продукти от категориите "Мъже", "Жени" и "Деца". За всеки продукт задължително се указват наименование, цена, снимка, размер и цвят.

Задължително се разработва страница "За участника", която да съдържа данни за участника: имена, снимка и училище.

Изображенията са по избор. Трябва да имат размер, съответстващ на предназначението и местоположението им. Уеб сайтът трябва да има завършен вид, като не се допуска използване на примерни текстове от типа Lorem Ipsum.

За улеснение, като базова при проектиране на сайта, може да се използва следната скица:

Фиг. 3.15. Базова скица на уеб сайта от състезанието

Решение

Както е посочено в заглавието, уеб сайтът може да се разработи със средства по избор на участника – като статични HTML страници или да се използва някоя от посочените платформи. Тъй като при оценяването на крайния резултат се взема предвид приложеният творчески подход, то спазването на скицата не е безусловно необходимо. Тя може да се използва само като база в процеса на разработване.

Статичният уеб сайт е създаден, като е приложен първият подход за разработване, описан в т. 3.2. Той може да бъде изтеглен от уеб сайта на състезанието: http://informatics.ue-varna.bg/contest.html. В HTML кода са добавени коментари, чрез които се разграничават отделните секции.

При разработване на сайта с платформа отново се спазва предложения подход в т. 3.3. Тъй като всеки има възможност да избират платформата, с която да разработи сайта, то в тази точка е демонстрирано решение на задачата с Wix.com.

Първата стъпка при този подход изисква регистрация (ако няма такава). Тя се осъществява на адрес: https://users.wix.com/signin.

На **втората стъпка** се избира дали ще се работи с шаблон, или да се използва помощник (фиг. 3.16).

Фиг. 3.16. Избор на метод на работа

След това се избира подходящ шаблон (натиска се бутон Edit върху иконата на шаблона), който в случая може да е от категория Online Store->Fashion & Clothing или Online Store->Sports & Outdoors.

Фиг. 3.17. Избор на шаблон

На **третата стъпка** се извършват общите за сайта настройки от меню *Settings* от редактора на Wix.com. Това са: избор на домейн на сайта (Connect Domain); връзка със социални мрежи (Social); избор на икона (Favicon). Част от настройките изискват преминаване към по-висок план и поради тази причина няма да бъдат разгледани.

Промяната на наименованието на сайта и действието, което ще се осъществи при кликване с мишката върху него, става от контекстното меню, появяващо се след маркиране на този елемент в редактора на Wix.com – показано е на фиг. 3.18.

Фиг. 3.18. Редактиране на наименование на сайта

По аналогичен начин при кликване върху логото на сайта се отваря контекстно меню, от което то може да бъде променено или изтрито (фиг. 3.19).

Фиг. 3.19. Редактиране на логото на сайта

Промяна на фона на сайта може да стане по два начина: от меню Background или от контекстното меню, което се появява при кликване върху фона на страниците (фиг. 3.20).

Фиг. 3.20. Редактиране на фона на сайта

Потвърждаването на всички промени по сайта на тази и следващите стъпки се осъществява от *бутон Publish* в горния десен ъгъл на екрана.

На **четвъртата стъпка** се създават страниците на сайта, които според настоящото условие са: Начало, Мъже, Жени, Деца, Контакти, За участника. След избор на *меню Menus & Pages* се отваря прозорец, от който се управляват страниците на сайта (фиг. 3.21) – могат да се създават, преименуват, изтриват, скриват, задават като подстраници и т.н.

При избор на конкретна страница от *меню Menus & Pages* тя се зарежда в редактора на Wix.com, от който става и нейното редактиране. Тук няма да се спираме подробно на редактирането на съдържаниено на страниците, а единствено ще указваме в коя страница или секция от сайта е подходящо да се разположат изискваните по условие компоненти. Редакцията на страниците се осъществява на принципа drag&drop, като нови елементи се добавят от *меню Add*.

Кошницата за пазаруване е елемент, който се появява по подразбиране при избрания шаблон от категория Online Store. Обикновено е в горната дясна част на хедъра, както е зададено и на фиг. 3.15.

Фиг. 3.21. Управление на страници

Ако избраният шаблон не разполага по подразбиране с *търсачка*, тя се добавя от *меню Add Apps -> Site Search* и е подходящо да се разположи отново в хедъра, на едно ниво с кошницата за пазаруване.

Линковете към социални мрежи може да са част от избрания шаблон, което улеснява разработването на сайта. Но ако шаблонът не разполага с подобен елемент, то добавянето му става от *меню Add->Social*, откъдето може да се избере дали да се включат като икони, бутони за споделяне, новинарски емисии и т.н.

По условие се изисква още добавяне на бутони за смяна на езика и линк към

входна форма, което не налага разработване на другоезична версия на сайта и съответно на регистрационна форма и допълнителни страници за регистрирани потребители. Изисква се само да се предвиди място за указаните компоненти. Добавянето на тези бутони може да се стане от *меню Add Apps->Wix Language Menu и* съответно *Member Login App*. И двата елемента е подходящо да се разположат отново в хедъра, по възможност на едно ниво с кошницата за пазаруване и търсачката.

Повечето шаблони разполагат със страници за контакти и съответно *контактна форма*, което спестява време в процеса на разработване на сайта. Ако не е добавена по подразбиране контактна форма, това може да стане от *меню Add-> Contact* на създадената предварително страница "Контакти".

Карта с местоположението на магазина се добавя от меню Add Apps -> Google Maps, ако шаблонът не разполага с подобна. Подходящо е да се разположи в страница "Контакти" или в постоянната долна част на сайта, по преценка на автора на сайта.

Промоциите в три категории, които се изискват по условие, е подходящо да се разположат на началната страница в три секции, всяка от които има по три елемента. Шаблоните от категория Online Store разполагат с подобни секции, което отново улеснява процеса на разработка. Единствено се налага тяхното редактиране, така че да се отговори на условията на задачата.

При оформяне на продуктовия каталог в страниците Мъже, Жени и Деца могат да се използват като база добавените от шаблона на Wix.com продукти, но с подходящи редакции, за да се отговори на условията на задачата.

При изпълнение на задача няма да бъде изпълнена стъпка пета от подхода, описан в т. 3.3, тъй като по условие не се изисква разработване на блог страница.

Разширяването на функционалността на сайта чрез добавяне на плъгини (стъпка шеста от подхода от т. 3.3) се осъществява от меню Add Apps. Всеки участник по своя преценка може да включи плъгини, чрез които да обогати съдържанието на сайта.

При оценка на уеб сайтовете на националното състезание по информатика се взема предвид и приложеният творчески подход от всеки участник, което включва и умението за съчетаване на цветове, форми, шрифтове.

3.4.2. Задания за самостоятелна работа

Задание 1

Като се използва някой от описаните подходи в точки 3.2 и 3.3, да се създаде личен уеб сайт от типа "портфолио". Нека да е базиран на скицата от фиг. 3.22.

Заглавна част	Основно съдържание
	Постоянна долна част

Фиг. 3.22. Базова скица на уеб сайта от задание 1

Заглавната част да включва: лого; наименование на сайта; основно меню, състоящо се от страници за автора, проекти (разделени по категории), блог и контакти.

Постоянната долна част да включва Copyrights и данни за обратна връзка (имейл и линкове към социални мрежи).

Страницата, представяща проектите на автора, да съдържа CSS или JavaScript галерия с преходи с ефекти и описание на проектите.

Задание 2

Като се използва някой от описаните подходи в точки 3.2 и 3.3, да се направи редизайн на уеб сайта на вашето училище, базиран на скицата от фиг. 3.23.

Заглавна част	
Основно меню	
Основно съдържание	Допълнително съдържание
Постоянна долна част	

Фиг. 3.23. Базова скица на уеб сайта от задание 2

Заглавната част да включва: лого; наименование и изображение на училището като фон.

Основното меню да се състои от следните задължителни страници: Начало; За училището; Учебна дейност; Училищно настоятелство; Проекти; Контакти.

Секцията "Допълнително съдържание" трябва да включва новини и да е видима на всички страници.

Постоянната долна част да съдържа Copyrights и данни за обратна връзка (имейл и линкове към социални мрежи).

Задължително към страницата, представяща училището, да се добави галерия със снимки от прояви. Галерията да се разработи със CSS или JavaScript, като ефектите на преходите са по избор. Към всяко изображение да се добави описание на съответната проява.

Задание 3

Като се използва някой от описаните подходи в точки 3.2 и 3.3, да се направи презентационен уеб сайт на строителна компания от тип "one page", базиран на скицата от фиг. 3.24.

Заглавна част	Основно меню
	Съдържание

Фиг. 3.24. Базова скица на уеб сайта от задание 3

Заглавната част да включва: лого и наименование на компанията.

Основното меню да се състои от следните опции: За компанията; Проекти; Продажби; Контакти.

Секцията "За компанията" да съдържа изображение и примерен текст, описващ дейността на компанията.

В секцията "Проекти" да се включат четири или пет изображения на сгради. При посочване на изображенията да се появява наименование на проекта, а при кликване в рор-ир прозорец да се извежда изображението, описание на проекта и период на реализация.

В секцията "Продажби" да се включат четири или пет изображения на жилищни сгради, в които има апартаменти за продажба. При посочване на изображенията да се появява местоположение на сградата, а при кликване в рорир прозорец да се извежда снимка, адрес на сградата и описание на свободните апартаменти под формата на таблица. Колоните на таблицата трябва да са: етаж; площ; брой спални; номер на вход; цена за кв. м; крайна цена и статус – свободен или зает.

Секцията "Контакти" да съдържа: данни за обратна връзка (имейл и линкове към социални мрежи); контактна форма; карта с местоположението на компанията; Copyrights.

Подходящи примери и интересни дизайнерски решения могат да бъдат разгледани на adpec https://www.awwwards.com – уеб сайт на награди за дизайн, креативност и иновации в интернет.

Допълнителна литература за подготовка

1. Бек, Д., Бек, М. Бързо ръководство WordPress. АлексСофт, 2017.

2. Колисниченко, Д. HTML 5 & CSS 3 практическо програмиране за начинаещи. София: Асеневци, 2017.

3. CSS Website Layout <https://www.w3schools.com/css/css_website_layout. asp> (22.07.2018).

4. How to - Make a Website <https://www.w3schools.com/howto/ howto make a website.asp> (22.07.2018).

5. HTML Layouts https://www.w3schools.com/html/html_layout.asp (22.07.2018).

6. WordPress.com Learn <learn.wordpress.com> (22.07.2018).

7. WordPress Tutorial <www.tutorialspoint.com/wordpress/index.htm> (22.07.2018).